

A

abalienate = alienate

abalienation = alienation

abandon, *v.t.* परित्याग करणे [Hin. Adop. & Maint. Act - s. 18]

cf. desert अभित्याग करणे

forsake त्याग करणे

waive अधित्याग करणे

abandoned, *adj.* 1. परित्यक्त (as in : abandoned child परित्यक्त अपत्य) 2. सोडलेला, टाकलेला

abandoned wife, परित्यक्ता (स्त्री.)

abandonee, *n.* (applied to insurers of vessels & cargoes) त्यक्तग्राही (सा.)

abandoner, *n.* 1. परित्यागी (सा.) 2. सोडणारा (पु.), टाकणारा (पु.)

abandonment, *n.* 1. परित्याग (पु.), परित्यजन (न.) 2. सोडून देणे (न.) 3. उपेक्षा (स्त्री.) (as in : material abandonment भौतिक उपेक्षा)

abandonment of domicile, अधिवास परित्याग

abandonment of easement, सुविधाधिकार परित्याग

abandonment of office, पद परित्याग

abandonment of patent, एकस्व परित्याग

abandonment of pleadings, वादप्रतिवाद परित्याग, वादप्रतिवाद सोडून देणे

abandonment of property, मालमत्तेचा परित्याग

abate, *v.t. & i.* 1. घट करणे, घट पावणे 2. अवसान पावणे, अवसान होणे 3. उपशम करणे, उपशम होणे 4. (to put an end to) समाप्त होणे

abatement, *n.* 1. घट (स्त्री.) 2. अवसान (न.) (as in : abatement of suit दवावा अवसान पावणे) (C.P.C. Order XXII Rule 1) 3. उपशमन (न.), उपशम (पु.) 4. कपात (स्त्री.), सूट (स्त्री.) 5. समाप्ति (स्त्री.)

cf. abridgment संक्षेप

commutation सौम्य करणे

derogation अल्पीकरण

abatement of legacy, उत्तरदाने घट पावणे [Ind. Suc. Act-s. 327 to 331-heading]

abatement of nuisance, उपद्रवाचे उपशमन, उपद्रवाचा उपशम

abater, *n.* (a plea in abatement of suit) अवसान आक्षेप (पु.)

abater, *n.* (one who abates a nuisance) उपद्रवशामक (सा.)

abbreviate, *v.t.* संक्षेप करणे

abbreviation, *n.* संक्षेप (पु.) [Nego. Inst. Act - s. 123], संक्षेपाक्षर (न.)

abdicate, *v.t.* (to renounce office) 1. पदत्याग करणे 2. सत्तात्याग करणे

abdication, *n.* 1. पदत्याग (पु.) 2. सत्तात्याग (पु.) 3. त्यजन (न.)

abduct, *v.t.* अपहरण करणे

abduction, *n.* अपहरण (न.) [I.P.C.s. 362]

cf. kidnapping

abductor, *n.* अपहारी (सा.), अपहारक (सा.)

aberration, *n.* 1. मतिभ्रम (पु.) 2. विपथन (न.)

abet, *v.t.* 1. अपप्रेरणा देणे, अपप्रेरित करणे *cf.* incite 2. प्रोत्साहन देणे, उद्युक्त करणे

abetment, *n.* 1. अपप्रेरण (न.) [I.P.C.s. 107] 2. प्रोत्साहन (न.), उद्युक्त करणे (न.)

abetment of suicide, आत्महत्येस उद्युक्त करणे

abettor, *n.* 1. अपप्रेरक (सा.) [I.P.C.s. 108] *cf.* conspirator 2. प्रोत्साहक (सा.)

abeyance, *n.* आस्थगन (न.)

abide by the decision, निर्णयाचे पालन करणे, निर्णयाला बांधील राहणे

abide by the rules loyally, नियमांना निष्ठापूर्वक बांधील राहणे

abiding conviction, स्थिर धारणा

ability, *n.* (capacity to perform) समर्थता (स्त्री.), वकूब (पु.)

cf. capability शक्तता

capacity सामर्थ्य

competence क्षमता

efficiency कार्यक्षमता

eligibility पात्रता

qualification अर्हता

ab initio, (from the beginning) आरंभतः, आरंभापासून

ab initio void, आरंभापासून शून्यवत

abjudicate, *v.t.* न्यायनिर्णयाद्वारे काढून घेणे, न्यायनिर्णयाद्वारे हस्तांतरित करणे

abjuration, *n.* 1. संत्याग (पु.) 2. शपथपूर्वक त्याग (पु.) 3. निग्रहपूर्वक त्याग (पु.)

able, *adj.* समर्थ

able bodied, *adj.* घडघाकट

abnegation, *n.* 1. नकार (पु.) 2. सोडून देणे (न.)

abode, *n.* वसतिस्थान (न.)

abolish, *v.t.* 1. निरास करणे, नाहीसा करणे *cf.* cancel 2. नष्ट करणे [Const. Art. 17] 3. उत्सादन करणे

abolition, *n.* 1. निरास (पु.) [Const. Art. 395] 2. रद्द करणे (न.) [Const. Art. 110(2)]

abolition of districts, जिल्ह्यांचे अस्तित्व संपुष्टात येणे

aboriginal, *adj.* आद्य *cf.* native

abortion, *n.* गर्भपात (पु.), गर्भपतन (न.) *cf.* miscarriage गर्भस्त्राव
criminal abortion दंडनीय गर्भपात

induced abortion घडवून आणलेला गर्भपात, प्रेरित गर्भपात

spontaneous abortion स्वाभाविक गर्भपात

therapeutic abortion उपचारार्थ गर्भपात

abortive, *adj.* निष्फळ

above-bounden, *adj.* उपरिबद्ध

above-cited, *adj.* उपरोद्धत, वर उद्धृत केलेला
 above-given, *adj.* उपरोद्धित, वर दिलेला
 above-mentioned, *adj.* उपरोद्धित, वर उल्लेखलेला
 above-par, अधिमूल्याने, अधिमूल्यावर
 above-par value, अधिमूल्य (न.)
 above-quoted, *adj.* वर उद्धृत केलेला
 above-referred, *adj.* उपरिनिर्दिष्ट, वर निर्देशलेला
 above-said, *adj.* उपरोक्त
 above-written, *adj.* उपरिलिखित, वर लिहिलेला
 abrasion, *n.* अपघर्षण (न.), खरचटणे (न.)
 antemortem abrasion मृत्युपूर्व अपघर्षण
 brush burn = graze abrasion पृष्ठसर्पी अपघर्षण
 crescentic abrasion अर्धचंद्राकार अपघर्षण
 imprint = pattern मुद्रायुक्त अपघर्षण
 post-mortem abrasion मरणोत्तर अपघर्षण
 abridge, *v.t.* 1. संक्षेप करणे, संक्षिप्त करणे 2. संकोच करणे [Const. Art. 13(2) & 31c]
 abridgement = abridgment, *n.* संक्षेप (पु.) *cf.* abatement
 abroachment, *n.* (forestalling a market or fair by buying up the wares before they are exposed to sale there and then, selling them again by retail) कोंडी (स्त्री.)
 abrogate, *v.t.* निराकरण करणे,
cf. cancel
 abrogated, *adj.* निराकृत [Const. Art. 33]
 abscond, *v.i.* 1. फरार होणे 2. परागंदा होणे
 absconder, *n.* 1. फरार (सा.), फरारी (सा.) 2. परागंदा व्यक्ति (स्त्री.)
 absconding debtor, परागंदा ऋणको
 absconding offender, फरारी गुन्हेगार
 absence, *n.* 1. अनुपस्थिति (स्त्री.), गैरहजेरी (स्त्री.)
cf. alibi अन्यत्र उपस्थिति
 non-appearance गैरहजेरी
 non-attendance हजेरीत कसूर
 2. अभाव (पु.) *cf.* non-existence
 absence of accused, आरोपीची अनुपस्थिति, आरोपीची गैरहजेरी
 absence of authority, प्राधिकाराचा अभाव
 absence of charge, दोषारोपाचा अभाव
 absence of evidence, साक्षीपुराव्याचा अभाव
 absence of mind, अन्यमनस्कता (स्त्री.)
 absence on duty, कर्तव्यार्थ अनुपस्थिति
 absent, *adj.* 1. अनुपस्थित, गैरहजर 2. (non-existing) अविद्यमान
v.t. अनुपस्थित राहणे, गैरहजर राहणे
 absentee, *n.* 1. (one who lives away from his estate or office) अन्यत्रवासी (सा.) 2. (one who absents himself) अनुपस्थित (सा.)

absenteeism, *n.* 1. अनुपस्थिति (स्त्री.), गैरहजेरी (स्त्री.)
 2. अन्यत्रवास-पद्धति (स्त्री.), अनुपस्थितीचे प्रमाण (न.)
 absentee landlord, 1. अन्यत्रवासी क्षेत्रस्वामी, अन्यत्रवासी जमीनमालक
 2. अन्यत्रवासी घरमालक
 absentee landlordism, अन्यत्रवास क्षेत्रस्वामित्व पद्धति, अन्यत्रवासी जमीनमालकीची पद्धत
 absent in spite of service of summons, समन्स बजावून सुद्धा अनुपस्थित
 absent on leave, रजेनिमित्त अनुपस्थित [Const. Sch. II Part-D (11) (b) (ii)]
 absent without leave, (absence without sanctioned leave) रजेशिवाय अनुपस्थित
 absolute, *adj.* 1. संपूर्ण, पूर्णतः, निःशेष (as in : absolute title संपूर्ण मालकीहक्क) 2. (exclusive) निरपवाद (as in : absolute rule (निरपवाद नियम) 3. (final) अंतिम, कायम (as in : absolute order कायम आदेश) 4. निखालस, केवळ 5. (unconditional) बिनशर्त 6. (without any incumbrance) निर्वेध, निर्भार, अबाधित (as in : absolute estate अबाधित संपदा) 7. (as against relative) निरपेक्ष 8. सर्वस्वी (as in : absolute discretion सर्वस्वी विवेकबुद्धि)
 absolute conviction, दृढ धारणा
 absolute decree, कायम हुकूमनामा
 absolute discretion, 1. सर्वस्वी विवेकबुद्धि 2. संपूर्ण स्वविवेकाधिकार
 absolute fee-simple, निरुपाधिक दाय
 absolute liberty, अबाधित स्वातंत्र्य
 absolutely, *adv.* 1. संपूर्णपणे, सर्वस्वी, सर्वथा 2. निरपवादपणे [Nego. Inst. Act - s. 46] 3. निखालसपणे 4. अंतिमतः, कायमचे
 absolute majority, निर्विवाद बहुमत
 absolute monarchy, निरंकुश राजसत्ता, निरंकुश राजेशाही
 absolute occupancy tenant, पूर्ण वहिवाटदार कूळ
 absolute owner, पूर्णतः स्वामी
 absolute property, अबाधित मालमत्ता
 absolute title, निरपवाद हक्क, संपूर्ण हक्क
 absolution, *n.* दोषमुक्तता (स्त्री.), दोषमुक्ति (स्त्री.)
 absolve, *v.t.* (दोष, पाप, जबाबदारी, इत्यादींतून) मुक्त करणे
 absorption, *n.* 1. अवशोषण (न.) 2. शोषण (न.) 3. सामावून घेणे (न.)
 absque, (without) विना (as in : *damnum absque injuria* or *injuria absque damnum* अपकृतीविना नुकसान किंवा नुकसानीविना अपकृती)
 abstain, *v.i.* दूर राहणे, अलग राहणे, अप्रवृत्त राहणे
 abstention = abstinence, *n.* 1. अप्रवृत्ति (स्त्री.) 2. वर्जन (न.)
 abstract, *n.* संक्षेप (पु.), गोषवारा (पु.), सारांश (पु.), सार (न.)
adj. 1. (not concrete) अमूर्त 2. संक्षिप्त
v.t. संक्षिप्त करणे, गोषवारा काढणे, सार काढणे
 abstract bill, संक्षिप्त बिल
 abstract of evidence, साक्षीपुराव्याचा गोषवारा

abstract of holdings, धारणजमिनीचे विवरण
 abstract of indictment, अभ्यारोपाचा गोषवारा
 abstract of pleas, प्रतिकथनाचा गोषवारा
 absurd, *adj.* 1. असंगत 2. असमंजस
 absurdity, *n.* 1. अनर्थकता (स्त्री.), निरर्थकता (स्त्री.)
 2. असंगति (स्त्री.) 3. असमंजसपणा (पु.)
 absurd statement, असंगत कथन, असंगत निवेदन
abundans cautela non nocet, (great caution does no harm)
 अतिदक्षता हानिकारक नाही
 abuse, *n.* 1. दुरुपयोग (पु.), गैरवापर (पु.) 2. अनिष्ट प्रथा (स्त्री.),
 अनिष्ट आचरण (न.) 3. बलात्कार (पु.), अत्याचार (पु.)
 4. शिवीगाळ (स्त्री.)
 abusive language, अपशब्द (पु.), शिवीगाळ (स्त्री.),
 शिवराळ भाषा (स्त्री.)
 abut, *v.i.* (to join at a boundary) प्रतिस्पर्शणे, भिडणे
 abutment, *n.* लगत असणे (न.), सीमासंयोग (पु.)
 abutments, *n.pl.* चतुःसीमा (स्त्री.अ.व.), प्रतिस्पर्शी सीमा (स्त्री.अ.व.),
 प्रतिसीमा (स्त्री.अ.व.)
 abutter, *n.* (one whose property abuts at a boundary),
 प्रतिस्पर्शी मालमत्तेचा स्वामी, (the owner of contiguous estate)
 लगतच्या मालमत्तेचा स्वामी
 A.C. (appeal cases), ए सी, अपिलीय केस, अपील प्रकरणे (न.अ.व.)
 academic audit, विद्याविषयक लेखाजोखा
 academic council, विद्यापरिषद (स्त्री.) *cf.* senate
 accede, *v.i.* 1. (to agree) रूकार देणे 2. (to join up) सामील
 होणे 3. (to become added by way of accession) अनुवृद्धी
 होणे 4. (to come to office or dignity) पदारोहण करणे,
 राज्यारोहण करणे, पदावर येणे 5. प्रविष्ट होणे.
 acceleration, *n.* 1. त्वरण (न.), वेग वाढविणे (न.),
 2. (of an estate) त्वरित प्राप्ति (स्त्री.)
 accept, *v.t.* स्वीकारणे
cf. acknowledge अभिरक्षीकार करणे
 acquiesce मूकसंमती देणे
 admit स्वीकार करणे
 adopt अंगीकार करणे
 agree कबूल करणे
 approve मान्य करणे
 assent अनुमती देणे
 concur सहमत होणे
 consent संमती देणे
 ratify अनुसंमत करणे
 acceptance, *n.* स्वीकार (पु.), स्वीकृति (स्त्री.)
 acceptance for honour, सन्मानार्थ स्वीकार (Nego. Inst. Act
 s.108)
 acceptor=acceptor, *n.* स्वीकर्ता (पु.) [Nego. Inst. Act s.7]
 स्वीकारकर्ता (पु.) [Ind. Evi. Act. s.114]

acceptor for honour, सन्मानार्थ स्वीकर्ता [Nego. Inst. Act.
 s.7]
 access, *n.* 1. शिरकाव (पु.), वाट (पु.) 2. (as, an access to
 documents, books, etc.) पहावयास मिळणे (न.) 3. प्रवेश (पु.)
 (as in: free access खुला प्रवेश) 4. मुभा (स्त्री.) [Mum. Pol.
 Act 1951, s.41(2)] 5. समागम संधि (स्त्री.) [Ind. Evi. Act s.112]
 accession, *n.* 1. (in law of sovereignty and treaties),
 सामील होणे (न.) [Const. Art. 270] 2. (in Property Law)
 अनुवृद्धि [T.P. Act s.63] 3. पदारोहण (न.), राज्यारोहण (न.) [Ind.
 Evi. Act s.57]
 accession and sign manual, राज्यारोहण व राजस्वाक्षरी
 accession of property, मालमत्ता अनुवृद्धि
 accessory, *n.* अपराधसहायक (सा.) *cf.* conspirator
adj. उपसाधक, सहायक *cf.* appendant
 accessory right, उपसाधक हक्क [Ind. Ease. Act s.24]
 access to information, माहिती पाहणे, माहिती मिळविता येणे
 accident, *n.* 1. अपघात (पु.), दुर्घटना (स्त्री.) 2. यद्दृष्टा (स्त्री.)
 accidental, *adj.* 1. अपघाती 2. आकस्मिक *cf.* casual
 3. अभावित, यादृच्छिक
 accidental firing, आकस्मिक गोळीबार, यादृच्छिक गोळीबार
 accommodate, *v.t. & i.* 1. जुळवून घेणे *cf.* reconcile
 2. सामावून घेणे
 accommodation, *n.* 1. निवासव्यवस्था (स्त्री.) 2. जागा (स्त्री.),
 स्थान (न.), 3. व्यवस्था (स्त्री.), सोय (स्त्री.) 4. (In Mercantile
 Law) कर्जाची सोय
 accommodation bill (also accommodation note)
 सोयविपत्र (न.)
 accommodation indorser, सोय पृष्ठांकनकर्ता
 accommodation note= accommodation bill
 accomplice, *n.* (an associate in crime) सहअपराधी (सा.)
 [Cr. P.C. s.306] *cf.* conspirator
 accomplish, *v.t.* तडीत नेणे, सिद्धीस नेणे *cf.* achieve
 account, *n.* 1. लेखा (पु.), हिशेब (पु.) 2. खुलासा (पु.), स्पष्टीकरण (न.)
 3. कथन (न.), वृत्तांत (पु.) 4. खाते (न.)
 account-book, *n.* लेखापुस्तक (न.), वहीखाते (न.)
 accountable, *adj.* 1. जबाबदार, जिम्मेदार 2. स्पष्टीकरणपात्र,
 स्पष्टीकरणयोग्य, उत्तरदायी 3. लेखापात्र
 accounting, *n.* लेखांकन (न.)
 accrual accounting, उपाजून लेखांकन
 cash accounting, रोख लेखांकन
 commercial type accounting, वाणिज्यसद्धा लेखांकन
 cost accounting, परिच्यय लेखांकन
 account ledger, लेखा खातेवही
 accoutrements, *n.pl.* साजसरंजाम (पु.) [Mum. Pol. Act s.23]
 accredit, *v.t.* 1. (to furnish with credentials) प्रत्यायित करणे
 2. श्रेय देणे 3. अधिस्वीकृती देणे 4. अधिकारपत्र देणे

accreditation, n. अधिस्वीकृति (स्त्री.)
accredited, adj. अधिस्वीकृत
accretion, n. 1. उपवृद्धि (स्त्री.) 2. अर्थवृद्धि (स्त्री.)
accrual, n. उपार्जन (न.)
accrual accounting, उपार्जन लेखांकन
accrue, v.i. 1. (to come by way of increase or advantage-usually with to) उपार्जित होणे 2. (to come into existence as an enforceable claim) प्रोद्भूत होणे
accrue due, देय म्हणून प्रोद्भूत होणे (T. P. Act. s. 36)
accruing, adj. 1. उपार्जित होणारा 2. प्रोद्भावी
accruing interest, उपार्जित होणारे व्याज
accumulation, n. संचय (पु.), संचयन (न.), साचणे (न.)
accumulative, adj. 1. अनुभोग्य, अनुवर्ती (as in : accumulative judgment अनुभोग्य न्यायनिर्णय, अनुवर्ती न्यायनिर्णय) 2. अतिरिक्त (as in : accumulative legacy अतिरिक्त उत्तरदान) 3. संचयी
accumulative sentence, अनुवर्ती शिक्षा, अनुभोग्य शिक्षा
accusation, n. आरोप (पु.), आरोप करणे (न.)
accuse, v.t. आरोप ठेवणे cf. charge
accused, n. आरोपी (सा.) cf. criminal
accuser, n. आरोप करणारा (सा.), आरोपक (सा.)
accustomed user of right, हक्काचा रूढ वापर [Ind. Ease. Act. s. 28]
achieve, v. t. 1. साध्य करणे
cf. accomplish तडीस नेणे, सिद्धीस नेणे
 discharge पार पाडणे
 effect घडवून आणणे,
 execute अंमलबजावणी करणे
 fulfill पूर्ण करणे
 perform पार पाडणे
 2. संपादन करणे
achievement, n. 1. संपादनकृत (स्त्री.), संपादन (न.) 2. कामगिरी (स्त्री.) 3. सिद्धि (स्त्री.)
acknowledge, v.t. 1. अभिस्वीकार करणे, अभिस्वीकृती देणे
cf. accept 2. पोच देणे
acknowledgement=acknowledgment, n. 1. अभिस्वीकार (पु.), कबुली (स्त्री.) [T. P. Act-s. 3] 2. पोच
acknowledgement due, पोच देय
acquaint, v.t. 1. ओळख करून देणे, परिचय करून देणे 2. माहिती करून देणे *cf.* inform
acquaintance, n. 1. परिचय (पु.) 2. परिचित (सा.)
acquiesce, v.t. मूकसंमती देणे *cf.* accept (पु.)
acquiescence, n. मूकसंमती (स्त्री.) [Nego. Inst. Act-s. 86]
acquire, v.t. 1. (to gain) संपादन करणे, प्राप्त करणे [T. P. Act-s. 3] *cf.* get 2. प्राप्त होणे [Mar. Wom. Prop. Act-s. 4] 3. उद्भवणे [Mah. Gen. Cl. Act-s. 7]
acquired, adj. 1. संपादित, प्राप्त केलेला 2. प्राप्त झालेला.
acquirer, n. संपादनकर्ता (पु.) [Hin. Gain. of Learn. Act-s. 2], संपादन करणारा (पु.)
acquisition, n. संपादन (न.), प्राप्ति (स्त्री.)

acquisitum, n. (property acquired by purchase) क्रय संपादित
 मालमत्ता, खरेदी करून संपादन केलेली मालमत्ता
acquit, v.t. दोषमुक्त करणे *cf.* exculpate
acquiter, n. दोषमुक्त करणारा (पु.)
acquittal, n. दोषमुक्ति (स्त्री.), दोषमुक्तता (स्त्री.)
cf. discharge दोषारोपमुक्ति
 exculpation निर्दोष ठरवणे
acquittal-in-law, कायदेशीर दोषमुक्ति, विधितः दोषमुक्तता
acquittance, n. निस्तारण (न.), ऋणमुक्ति (स्त्री.) विमुक्तिपत्र (न.)
 [I. P. C. s. 467]
Act, n. अधिनियम (पु.)
cf. bill विधेयक
 byelaw = bylaw उपविधि
 enactment अधिनियमिति
 law विधि, कायदा
 order नियमक्रम
 ordinance अध्यादेश, वटहुकूम
 regulation विनियम
 rule नियम
 statute संविधि
act, n. 1. कार्य (न.), कर्म (न.) 2. कृत्य (न.), कृति (स्त्री.)
 3. क्रिया (स्त्री.)
v.t. & i. 1. कार्य करणे, कृती करणे 2. (to appear for) काम चालवणे [Const. Art. 124(7)]
act in auter droit, अन्याधिकारपरत्वे कार्य करणे
acting, adj. 1. कार्यार्थ [Const. Art. 126 m.n.] 2. कार्यकारी
 3. हंगामी
cf. in-charge प्रभारी
 officiating स्थानापन्न
 provisional तात्पुरता
 temporary अस्थायी
 working कार्यकारी
acting judge, कार्यार्थ न्यायाधीश [Const. Art. 376 (3) and Art. 224-m.n.]
act in good faith, सद्भावनापूर्वक कार्य करणे [T. P. Act. - s. 41]
acting partner, कार्यकारी भागीदार [Ind. Part. Act-s. 24 m.n.]
act in pais, न्यायालयाबाहेरील कृती
action, n. 1. कृति (स्त्री.) 2. क्रिया (स्त्री.) 3. कारवाई (स्त्री.)
cf. case [Const. Art. - 213], सैनिकी कारवाई (स्त्री.) *cf.* battle 4. वाद (as in : cause of action वादकारण) [Const. Art.- 361]
actionable, adj. कारवाईयोग्य
actionable claim, 1. कारवाईयोग्य दावा 2. कारवाईयोग्य हक्कमागणी
actionable negligence, कारवाईयोग्य ह्यगय
actionable wrong, कारवाईयोग्य दुष्कृति [Const. Seventh Sch.- List I I I 8], कारवाईयोग्य अपकृति (स्त्री.)
action in personam, व्यक्तिलक्षी कारवाई
action in rem, वस्तुलक्षी कारवाई
active, adj. 1. सक्रिय 2. प्रत्यक्ष 3. क्रियाशील

active bond, चालू व्याजी रोखा
active concealment, सक्रिय लपवणूक (स्त्री.) [Ind. Con. Act - s. 17]
active collaboration, सक्रिय सहयोग
active nationality, सक्रिय राष्ट्रीयत्व [in Intern. Law]
active partner, सक्रिय भागीदार
active service, 1. युद्धसेवा (स्त्री.) 2. क्रियाशील सेवा [Army Act-s. 9] 3. सक्रिय सेवा
activity, *n.* 1. कार्य (न.) [Const. Art. 25], काम (न.) 2. क्रियाशीलता (स्त्री.) 3. कृतिकार्यक्रम (पु.) (in pl.) क्रियाकलाप (पु.अ.व.), क्रियाव्यापार (पु.अ.व.)
act of commission, करणरूप कृति
Act of God, (*also vis major*) दैवी आपत्ती, ईश्वरी प्रकोप, ईश्वरी करणी
act of grace, (clemency to offenders) कृपादान (न.), अनुग्रह-कृति (स्त्री.)
act of honour, 1. (an acceptance or payment for honour of a protested bill of exchange) आदरार्थ स्वीकृति, सन्मान कृति 2. (an instrument reciting such protest) सन्मान लेख
act of insolvency, नादारीचे कृत्य
act of law, विधिक्रिया (स्त्री.), विधिकार्य (न.)
act of misconduct, गैरवर्तणुकीचे कृत्य
act of negligence, 1. निष्काळजीपणा (पु.), हलगर्जीपणा (पु.), हयगय (स्त्री.) 2. हलगर्जीपणाने केलेले कृत्य
act of omission, अकरणरूप कृति, कृती न करणे, कृती करण्याचे टाळणे
act of State, राजकृत्य (न.)
act or omission, कृती किंवा अकृती [Ind. Part. Act - s. 2 (a)], कृताकृत
actual, *adj.* प्रत्यक्ष, वास्तविक *cf.* true
actualise, *v.t. & i.* प्रत्यक्षात उतरवणे *cf.* realise
actual occupancy, 1. प्रत्यक्ष भोगवटा 2. वास्तविक वहिवाट
actual possession, प्रत्यक्ष कब्जा, वास्तविक कब्जा [T.P. Act - s. 3]
actual warfare, प्रत्यक्ष युद्ध
acute poisoning, तीव्र विषबाधा
adapt, *v.t.* 1. जुळता करून घेणे 2. अनुकूलन करणे *cf.* reconcile
adaptation, *n.* 1. अनुकूलन (न.) [Const. Art. 35] 2. जुळणी (स्त्री.)
adaptation of laws, विधि-अनुकूलन (न.), कायद्यांचे अनुकूलन
adaptation order, अनुकूलन आदेश
add, *v.t. & i.* 1. भर घालणे, भर पडणे 2. (with up) बेरीज करणे 3. जादा दाखल करणे
addendum, *n.* पूरकपत्र (न.) *cf.* annexure
addict, *n.* व्यसनी (सा.), व्यसनासक्त (सा.), व्यसनाधीन (सा.)
v.t. 1. अधीन होणे 2. (usu. passive, with to) - चे व्यसन जडणे, - चे व्यसन असणे
addiction, *n.* व्यसन (न.), व्यसनासक्ति (स्त्री.), चटक (स्त्री.)
addictive, *adj.* व्यसनकारक, आसक्तिकारक
addition, *n.* 1. भर (स्त्री.) [Nego. Inst. Act-s. 123] 2. तपशील (पु.) [Ind. Regi. Act-s. 2(1)] 3. बेरीज (स्त्री.)

additional, *adj.* 1. अतिरिक्त 2. (in case of designation) अपर 3. अधिक, जास्तीचा
Additional Police Officer, अपर पोलीस अधिकारी
additional undertaking, अतिरिक्त उपक्रम [Ind. Part. Act-s17 (c) m.n.]
additional written statement, नंतरचे वादकथन [C.P.C.- Order VIII - Rule-9]
additions and alterations, भर व फेरफार
address, *v.t.* 1. संबोधणे [Const. Art. 67 Proviso (a)] 2. अभिभाषण करणे [Const. Art. 86 m.n.], संबोधून भाषण करणे 3. संबोधून लिहिणे [Const. Art. 90(b)]
n. 1. समावेदन (न.) [Const. Art. 124 (4)] 2. अभिभाषण (न.) [Const. Art. 87 m.n. & 176 m.n.]
addressee, *n.* प्रेषिती (सा.) [Ind. Evi. Act-s. 88]
add to a charge, दोषारोपात अधिक भर घालणे [Cr. P. C. s. 216]
adduce evidence, साक्षीपुरावा दाखल करणे
adeem, *v.t.* (to revoke as legacy) लोपन करणे
cf. cancel
ademption, *n.* लोपन (न.)
ademption of legacy, उत्तरदानाचे लोपन [Ind. Suc. Act - s. 152]
adequate, *adj.* 1. पर्याप्त [Mini. Wage. Act-s. 30(2)(e)], पुरेसा 2. समुचित [Speci. Reli-Act-s. 8(b)], योग्य
adequate compensation, पुरेशी भरपाई
adequately, *adv.* 1. पर्याप्त रीतीने [Const. Art. -16] 2. समुचित रीतीने, योग्य रीतीने 3. पुरेसे
adequate means of livelihood, उपजीविकेची पर्याप्त साधने [Const. Art. - 39]
adequate relief, पर्याप्त अनुतोष
adherence, *n.* 1. इमान (न.) [Const. Art. -102(1)(d)] 2. अनुषक्ति (स्त्री.)
adhesion, *n.* आसंग (पु.), (in Law of Treaties) संसक्ति (स्त्री.)
ad hoc तदर्थ [Const. Art. -127]
ad hoc committee, तदर्थ समिती
ad infinitum, निरवधि
ad interim, अंतरिमकालीन
adjacent, *adj.* (*also adjoining*) लगतचा, जवळचा, नजीकचा
adjective law, पद्धतिनिष्ठ विधि, कार्यपद्धति विधि, प्रक्रिया विधि
adjoining = adjacent
adjourn, *v.t. & i.* 1. तहकूब करणे, संस्थगित करणे 2. तहकूब होणे, संस्थगित होणे *cf.* postpone
adjournment, *n.* 1. तहकुबी (स्त्री.), संस्थगिति (स्त्री.)
cf. dissolution विसर्जन
prorogation सत्रसमाप्ति
2. (time or interval for which a body adjourns) स्थगनकाल (पु.)
adjournment of hearing, सुनावणीची तहकुबी, सुनावणी स्थगित करणे
adjournment motion, स्थगन प्रस्ताव, तहकुबीचा प्रस्ताव

adjourn sine die, बेमुदत तहकूब करणे, बेमुदत स्थगित करणे
 adjudge, *v.t.* न्यायनिर्णीत करणे *cf.* judge
 adjudged, *adj.* न्यायनिर्णीत
 adjudge an insolvent, नादार म्हणून ठरवणे [R. T. I. Act - s. 14(3)]
 adjudgment = adjudgement, *n.* न्यायनिर्णय (पु.)
 adjudicable, *adj.* अभिनिर्णय
 adjudicate, *v.t.* अभिनिर्णीत करणे, अभिनिर्णय करणे *cf.* judge
 adjudication, *n.* अभिनिर्णय (पु.) [Const. Art. 262]
 adjudication hearing, अभिनिर्णय सुनावणी
 adjudication of a dispute, विवादाचा अभिनिर्णय
 adjudication order, अभिनिर्णीत आदेश, अभिनिर्णय आदेश
 adjudicator, *n.* अभिनिर्णीता (सा.)
 adjunct, *n.* उपांग (न.)
 adjunct = adjunctive, *adj.* उपांगभूत
 adjunction, *n.* अनुयोग (पु.)
 adjuration, *n.* (a swearing or binding upon oath) शपथबद्धता (स्त्री.)
 adjure, *v.t. & i.* 1. शपथबद्ध करणे 2. शपथबद्ध होणे
 adjust, *v.t.* समायोजन करणे *cf.* reconcile
 adjustment, *n.* समायोजन (न.) [Const. Art. 279(2)], अनुयोजन (न.)
 adjustment of decree, हुकूमनाम्याचे समायोजन
 adjustment of suit, वादाचे समायोजन (न.) [C.P.C. Order XXIII-Rule-3]
 ad legation, (in Intern. Law) राजदौत्याधिप्रेषण (न.)
 ad litem, वादार्थ
 admeasurement of damages, नुकसानभरपाईचे अभिमापन
 adminicle, *n.* (corroborative or explanatory proof) संपोषक पुरावा, पोषक पुरावा, खुलाशाचा पुरावा
 adminicular, *adj.* संपोषक, पोषक
 administer, *v.t.* 1. [as an oath, justice, drug, poison, etc.] देणे 2. (as a territory or an estate) प्रशासन करणे [Ind. Suc. Act-s. 2] 3. (as Law, Act, etc.) अंमलबजावणी करणे 4. (as a fund, property) प्रबंध करणे, कारभार पाहणे *cf.* control
 administration, *n.* 1. प्रशासन (न.) 2. (of public debt., property, etc.) कारभार (पु.) 3. (management of a business) व्यवस्था (स्त्री.) 4. (of Act, etc.) अंमलबजावणी (स्त्री.) 5. (the right of management conferred by what are called letters of administration) प्रबंधाधिकार (पु.) 6. दान (as in : administration of justice न्यायदान)
 administration and governance, प्रशासन आणि नियमन [R. T. I. Act-s. 12(5)]
 administration bond, प्रशासन बंधपत्र [Ind. Suc. Act-s. 291]
 administration of laws, कायद्यांचे प्रशासन (न.) [Const. sixth Sch. 4(i)]

administration of poison, विषप्रयोग करणे, विष देणे
 administration suit, प्रशासन वाद
 administrative, *adj.* प्रशासनिक, प्रशासकीय, प्रशासन
 administrative act, प्रशासकीय कृति
 administrative expenses, प्रशासनिक खर्च
 administrative law, प्रशासनिक विधि
 administrative power, प्रशासकीय अधिकार
 administrative remedy, प्रशासनिक उपाय
 administrator, *n.* 1. प्रशासक (सा.) 2. कारभारी (पु.) 3. (of a will) प्रबंधक (सा.)
 administratrix, *n.* 1. प्रशासिका (स्त्री.) 2. महिला प्रशासक (स्त्री.) [Mar. Wom. Prop. Act-s. 10]
 admiral, *n.* नौसेनाधिपति (सा.)
 admiralty, *n.* 1. नौ-विधि (पु.) 2. नौसेनाधिपतिपद (न.) 3. नौसेनाधिपति क्षेत्र (न.) 4. (department having authority over naval officer) नौ अधिकरण (न.)
 admiralty court, नौ-विधि न्यायालय
 admiralty cause, नौ अधिकरण वाद
 admiralty jurisdiction, नौ-विधि अधिकारिता
 admissible, *adj.* 1. स्वीकार्य [Ind. Evi. Act-s. 91] 2. ग्राह्य [Hin. Mar. Act-s. 47(1)] 3. अनुज्ञेय
 admissible evidence, ग्राह्य साक्षीपुरावा
 admissible-in-proof, शाबितीसाठी ग्राह्य, पुरावा म्हणून ग्राह्य
 admission, *n.* 1. कबुली (स्त्री.) [Ind. Evi. Act-s. 17] 2. समावेशन (न.) [Ind. Part Act-s. 30(6)], प्रवेश (पु.) [Const. Art. 337-proviso-2] 3. स्वीकृति (स्त्री.) 4. अनुज्ञा (स्त्री.)
 admission of appeal, अपिलाची स्वीकृती
 admit, *v.t. & i.* 1. (to acknowledge) कबूल करणे, स्वीकार करणे *cf.* accept 2. प्रवेश देणे, समावेशित करणे 3. दाखल करून घेणे 4. (to concede) करू देणे
 admit an appeal, अपील दाखल करून घेणे, अपील स्वीकृत करणे
 admit liability, दायित्व कबूल करणे [Ind. Par. Act-s. 19]
 admittance, *n.* 1. प्रवेश (पु.) 2. (permission to enter) प्रवेशानुज्ञा (स्त्री.)
 admitted facts, कबूल तथ्ये (न.अ.व.)
 admit to bail, जामीनादेश देणे [Cr. P. C. s. 51]
 admit to probate, संप्रमाणार्थ स्वीकृत करणे
 admit to registration, नोंदणीसाठी स्वीकृत करणे [Ind. Regi. Act-s. 58]
 admixture, *n.* अवमिश्रण (न.)
 admonish, *v.t.* 1. उपदेश करणे 2. कानउघाडणी करणे *cf.* chide
 admonition, *n.* 1. समज (स्त्री.) [Cr. P.C. s. 360] 2. उपदेश (पु.) 3. कानउघाडणी (स्त्री.)
 adolescence, *n.* पौगंडावस्था (स्त्री.), कुमारावस्था (स्त्री.), तारुण्यपूर्व अवस्था (स्त्री.)
 early adolescence पूर्व कुमारावस्था (13 ते 15 वर्षे)
 late adolescence उत्तर कुमारावस्था (16 ते 18 वर्षे)

adopt, v.t. 1. दत्तक घेणे [Hin. Adop. & Maint. Act - s. 6]
2. (as, system, byelaws, etc.) अंगीकार करणे, अंगीकृत करणे
cf. accept 3. (as, a resolution, measure, etc.) स्वीकृत करणे

adopted, adj. 1. दत्तक, दत्तक घेतलेला 2. अंगीकृत 3. स्वीकृत

adopted child, 1. दत्तक अपत्य [Hin. Adop. & Main. Act - s. 12]

adoptive, n. दत्तक (पु.), दत्तक अपत्य (न.)

adopter, n. दत्तकग्राही (सा.), दत्तकग्रहीता (पु.)

adoption, n. 1. दत्तकविधान (न.) [Hin. Adop. & Main. Act - Chapt. II heading], दत्तकग्रहण (न.) 2. अंगीकार (पु.), 3. स्वीकृति (स्त्री.)

adoption case, (also affiliation case) पितृत्वनिर्णय प्रकरण

adoption deed, दत्तकविधान दत्तक विलेख

adoption of laws, विधींचा अंगीकार (पु.) [Misc. Person (Ext.) Act - Sch. II]

adoptive family, दत्तकग्राही कुटुंब, दत्तकग्राही घराने [Hin. Adop. & Main. Act - s.5(2)]

adoptive father, दत्तकग्राही पिता [Hin. Adop. & Main. Act - s.9-expl.(i)], दत्तक पिता

adoptive mother, दत्तकग्राही माता [Hin. Adop. & Main. Act - s.9-expl.(i)], दत्तक माता

adpromisor, n. अधिवचनदाता (पु.)

adult, n. प्रौढ (सा.), वयस्क (सा.)
adj. 1. सज्जान 2. प्रौढ [Const. Art.-326]

adulteration, n. भेसळ (स्त्री.) [Const. Seventh Sch. List III-18], अपमिश्रण (न.)

adulterator, n. अपमिश्रक (सा.)

adulterer, n. जार (पु.)

adulteress, n. जारिणी (स्त्री.)

adulterine, n. (an illegitimate child) जारसंतति (स्त्री.)
adj. 1. जारज 2. जारकर्मविषयक

adulterous connection, परस्त्रीसंबंध (पु.), जारसंबंध (पु.)

adultery, n. जारकर्म (न.) [Spl. Mar. Act-s.27 & Ind. Evi. Act-s.43], जारजीवन (न.), व्यभिचार (पु.)
cf. criminal intimacy गुन्हेगारी सलग्नी
criminal liaison गुन्हेगारी संबंध
fornication व्यभिचार
illicit intercourse विधिनिषिद्ध संभोग
incest प्रतिषिद्ध नात्यांतर्गत शरीरसंबंध, अगम्यगमन
prostitution शरीरविक्रय
rape जबरती संभोग, बलात्कार
ravishment शीलभ्रष्टता

adult franchise=adult suffrage, प्रौढ मताधिकार

ad valorem tax, मूल्यानुसार कर

advance, n. 1. अग्रिम (न.), आगाऊ रक्कम (स्त्री.) 2. उधार (पु.)
3. बयाणा (पु.) 4. कर्ज (न.)
v.t. 1. अग्रिम देणे, आगाऊ देणे 2. उधार देणे 3. कर्जाऊ देणे

advance bill, अग्रिम बिल

advanced, adj. प्रगत, उच्च

advancement, n. 1. (an irrevocable gift by an intestate during his life of part or all of the donees anticipated share in the doners estate upon distribution) प्राग्दायांश (पु.) 2. अभिवृद्धि *cf.* development 3. उन्नति (स्त्री.) [Const. Art. 15(4)] 4. अग्रक्रम देणे

advancement of trial, 1. न्यायचौकशीला अग्रक्रम देणे 2. न्यायचौकशी पुढे चालवणे

adventitious, adj. 1. आगंतुक 2. (accidental) आकस्मिक

adventure, n. 1. (an enterprise) प्रोद्यम (पु.) [Ind. Part. Act-s.8] 2. (risk) धाडस (न.), साहस (न.)

adventurist, n. साहसवादी (सा.) *cf.* radicalist

adversary, n. प्रतिपक्षी (सा.)

adverse, adj. प्रतिकूल, विरुद्ध

adverse claimant, प्रतिकूल दावाकार [Land Acqui. Act-s.32]

adverse enjoyment, प्रतिकूल उपभोग [Ind. Ease. Act-s.15]

adverse party, विरुद्ध पक्षकार [Ind. Evi. Act-s.66]

adverse possession, प्रतिकूल कब्जा, विरुद्ध कब्जा

adverse witness, प्रतिकूल साक्षीदार

advice, n. 1. सल्ला (पु.)

cf. counselling समुपदेशन

guidance मार्गदर्शन

opinion अभिप्राय

recommendation शिफारस

2. उपदेश (पु.) 3. (in Mercant. Law) सूचना (स्त्री.)

advice note, सूचनापत्र (न.)

advice of court, न्यायालयाचा समुपदेश

adviser=advisor, n. सल्लागार (सा.)

cf. consultant संमंत्रक

counsellor समुपदेशक

guide मार्गदर्शक

mentor सदुपदेशक

advisory committee, सल्लागार समिति

advisory jurisdiction, समुपदेशन अधिकारिता

advocacy, n. 1. अधिवक्तव्य (न.) 2. पक्षसमर्थन (न.), समर्थन (न.)

advocate, v.t. 1. अधिवक्तव्य करणे 2. पक्षसमर्थन करणे, समर्थन करणे

n. अधिवक्ता (पु.) *cf.* lawyer

Advocate General, महा अधिवक्ता

aetiology, n. कारणमीमांसा (स्त्री.), हेतुकी (स्त्री.)

affairs, n.pl. 1. कारभार (पु.) [Ind. Part. Act-s.23] 2. व्यवहार (पु.) [Const. Art. 26-m.n.] 3. घडामोडी (स्त्री.अ.व.)

affect, v.t. 1. बाधक होणे, बाधा पोचणे 2. परिणाम करणे

affection, n. ममत्वभाव (पु.) [Const. third Sch.]

affect prejudicially, बाधक परिणाम करणे

affiance, n. (promise between man and woman upon agreement of marriage) विवाहवचन (न.)

affiant, n. (one who makes an affidavit) शपथपत्रकर्ता (पु.)
affidavit, n. प्रतिज्ञालेख (पु.), शपथपत्र (न.) *cf.* evidence
affiliate, v.t. 1. संलग्न करून घेणे 2. (to assign a child to its father by legal authority) पितृत्वनिश्चिती करणे
affiliation, n. 1. पितृत्वनिश्चिती (स्त्री.) 2. संलग्नीकरण (न.)
affiliation case=adoption case
affiliation order, पितृत्वनिश्चितीचा आदेश
affinity, n. 1. आप्तभाव (पु.) 2. सोथरसंबंध (पु.), सोयरीक (स्त्री.)
cf. cognation 3. सजातीयता (स्त्री.)
affirm, v.t. 1. (to make firm, confirm, establish) दृढ करणे, कायम करणे 2. (to assert positively) निश्चयपूर्वक सांगणे, दृढकथन करणे
cf. assert ठामपणे सांगणे, प्रपादन करणे
 aver ठासून सांगणे
 avouch खचित सांगणे
 avow प्रतिज्ञापूर्वक समर्थन करणे
 declare प्रतिज्ञापन करणे, अधिकथन करणे
 protest आवर्जून सांगणे, प्रतिसाक्षित करणे
 warrant खात्री देणे
 3. (to make solemn promise before an authorised magistrate) प्रतिज्ञेवर सांगणे, प्रतिज्ञापूर्वक कथन करणे
 4. पुष्टी देणे (as in: affirm the decision निर्णयाला पुष्टी देणे)
affirmance, n. (also affirmation) 1. दृढीकरण (न.) 2. दृढकथन (न.)
 3. प्रतिज्ञाकथन (न.) 4. प्रतिज्ञापूर्वक कथन [Ind. Evi. Act-s.9]
affirmant, n. 1. प्रतिज्ञेवर सांगणारा (पु.) 2. होकार देणारा (पु.)
affirmation=affirmance
affirmative, adj. 1. होकारार्थी 2. अस्तिवाची, अस्तिपक्षी 3. दृढकारी
affirmative easement, अस्तिवाची सुविधाधिकार
affix signature, स्वाक्षरी करणे
afford, v.t. 1. (as a facility) उपलब्ध करून देणे, मिळवून देणे
 2. परवडणे
afford indemnity हानिरक्षण देणे
affray, n. दंगल (स्त्री.) [I.P.C. s.159] *cf.* breeze
affreightment, n. 1. (hiring of a ship for carrying cargo) नौभाटक संविदा (स्त्री.) 2. माल-संविदा (स्त्री.)
affront, v.t. उघड उपमर्द करणे
n. उघड उपमर्द *cf.* insult
a fortiori, (also fortiori) सुतराम, बलवत्तर कारणासाठी
after sight, adv. दर्शनोत्तर [Nego. Inst. Act-s.21]
age, n. 1. वय (न.), वयोमान (न.) 2. वार्धक्य (न.), वृद्धावस्था (स्त्री.)
age limit, वयोमर्यादा (स्त्री.)
agency, n. 1. अभिकरण (न.), एजन्सी (स्त्री.) 2. (through the agency of, by the agency of) - च्या मार्फत, - च्या द्वारा
agent, n. अभिकर्ता (पु.), एजंट (सा.) *cf.* representative
age of blood stain, रक्तडागाचा कालावधी

age of burn, दाहव्रणाचे वय, दाहव्रणाचा कालावधी
age of consent, संमतिवय (न.)
age of majority, सज्जानतेचे वय
age of wound, जखमेचा कालावधी
aggravate, v.t. विकोपास नेणे, अधिक विघडवणे, विघडवणे
aggregate punishment, एकूण शिक्षा [Cr. P.C. s.31]
aggression, n. आक्रमण (न.)
cf. assault हमला
 attack हल्ला
 charge तुटून पडणे
 incursion आकस्मिक चढाई
 inroad मुसंडी
 invasion स्वारी
 onset चाल करून जाणे
 onslaught भीषण हल्ला
 raid छपा
aggrieve, v.t. पीडा देणे
cf. oppress जुलूम करणे
 persecute छळ करणे
 wrong अन्याय करणे
aggrieved, adj. 1. व्यथित, पीडित 2. नाराज
agnate, n. (relations on the father's side) गोत्रज (सा.), पितृबांधव (सा.) [Hin.Suc. Act-s.3]
agnatic, adj. गोत्रजविषयक, पितृबांधवविषयक
agnation, n. (kinship by the father's side) गोत्रज संबंध (पु.), पितृबांधव संबंध (पु.)
agrarian, adj. 1. कृषिभूमिविषयक, शेतजमीनविषयक 2. कृषिप्रधान, शेतीप्रधान
agrarian law, शेतजमीनविषयक कायदा, कृषिभूमिविषयक कायदा
agrarian society, शेतीप्रधान समाज, कृषिप्रधान समाज
agree, v.t. & i. 1. कबूल करणे *cf.* accept, संमती देणे, संमती असणे 2. करार करणे [Ind. Evi. Act-s.23] 3. ठरवणे
v.i. 1. (with 'to' or 'upon') संमत करणे 2. मतैक्य होणे, एकमत होणे 3. एकवाक्यता असणे, - शी जुळणे
agreed case, (also case made) संमत तथ्यकथन
agreement, n. 1. करार (पु.), करारपत्र (न.)
cf. compact ठराव
 contract संविदा
 covenant प्रसंविदा
 engagement अभिसंकेत
 indenture करारनामा
 pact संधि, संकेत
 2. मतैक्य (न.) 3. एकवाक्यता (स्त्री.), मेळ (पु.) 4. संमतिपत्र (न.)
agreement bond, करारबंधपत्र (न.)
agreement in restraint of trade, व्यापारनिरोधी करार [Ind.Par.Act-s.11]
agreement to sell at a valuation, अनुमूल्यन विक्रय करार [Sale of Goods Act-s.10 m.n.]

agricultural income, 1. कृषि-प्राप्ति (स्त्री.)
agricultural lease कृषि-भाडेपट्टा (पु.)
agriculture *n.* 1. कृषि (स्त्री.) शेती (स्त्री.)
cf. cultivation लागवड
 farming शेतकाम
 husbandry कृषिसंवर्धन
 tillage कसणूक, कास्तकारी
 2. कृषिशास्त्र (न.)
agriculturist, *n.* शेतकरी (पु.), किसान (पु.)
cf. farmer
aid, *n.* साहाय्य (न.),
cf. assistance सहाय्य
 help मदत
 support पाठबळ
aim, *n.* 1. साध्य (न.) ध्येय (न.), *cf.* goal 2. नेम (पु.)
v.t. नेम धरणे
AIR, (*abbr. of* All India Reporter) ऑल इंडिया रिपोर्टर
air force, वायु बल [Air Force Act s. 4 (iv)], वायुदल, वायुसेना
airman, *n.* 1. वायुसैनिक (पु.) 2. वैमानिक (पु.)
air traffic, हवाई वाहतूक [Const. Seventh Sch.-List-I-29]
alarm, *n.* 1. गजर (पु.) 2. भयसूचना (स्त्री.), धोक्याचा इशारा (पु.)
v.t. भयभीत करणे [I.P.C.s. 503]
alcoholic liquor, मद्यार्कयुक्त दारू [Const. Seventh Sch. List-I-84(a)]
alderman, *n.* नगरश्रेष्ठी (पु.)
aleatory contract, (*also* contingent contract) घटनासापेक्ष संविदा, समाश्रित संविदा
alert, *adj.* दक्ष, सावध, सतर्क
cf. awake जागरूक
 vigilant दक्ष
 watchful सावध
v.t. सावध करणे
algophilia = masochism
alibi, *n.* अन्यत्र उपस्थिति (स्त्री.) *cf.* absence
adj. (elsewhere) अन्यत्र
alien, *n.* अन्यदेशीय व्यक्ति (स्त्री.)
adj. अन्यदेशीय
alien enemy, शत्रुदेशीय (सा.)
alienability, *n.* अन्यसंक्राम्यता
alienable, *adj.* अन्यसंक्राम्य
alienage, *n.* अन्यदेशीयता (स्त्री.)
alien amy, (*also* alien friend) मित्रदेशीय व्यक्ति
alienate, *v.t.* (*also* abalienate) 1. अन्यसंक्रामित करणे
cf. assign अभिहस्तांकित करणे
 convey अभिहस्तांतरित करणे
 transfer हस्तांतरित करणे 2. (to estrange; with from) दुरावा निर्माण करणे
alienated, *adj.* 1. अन्यसंक्रामित 2. दुमाला (as in : alienated land दुमाला जमीन)
alienation, *n.* (*also* abalienation) अन्यसंक्रामण (न.)
alienee, *n.* अन्यसंक्रामिती (सा.)
alien enemy, शत्रुदेशीय व्यक्ति

alien friend = alien amy

alieni juris, (under the control of or subject to the authority of another person) अन्याधीन

alignment, *n.* 1. पंक्तिरचना (स्त्री.), आखणी (स्त्री.) 2. एका रेषेत आणणे (न.)

alimony, *n.* पोटगी (स्त्री.)

alive, *adj.* हयात, जिवंत

Aliyasantana Law, (Inheritance in the female line) अळीयसंतान कायदा [Hin. Suc. Act-s.3(1)(b)]

allegation, *n.* 1. अभिकथन (न.) [Ind. Evi. Act-s.114] 2. आळ (पु.)

allege, *v.t.* अभिकथन करणे

alleged, *adj.* अभिकथित, कथित

alleged fact, अभिकथित तथ्य

allegedly, *adj.* अभिकथनपूर्वक

allegiance, *n.* 1. निष्ठा (स्त्री.) [Const. Art. 191(1)(d)]

2. राजनिष्ठा (स्त्री.) *cf.* loyalty

alliance, *n.* 1. युति (स्त्री.) 2. सख्यसंबंध (पु.), ऐक्यसंबंध (पु.)

cf. coalition संयुति, युति

fusion मिलाफ

league जूट

union एकजूट

All India Reporter, (*abbr.* AIR) ऑल इंडिया रिपोर्टर

All Law Journals, सर्व विधिकालिके (न.अ.व.)

allocate, *v.t.* वाटून देणे, वाटप करणे *cf.* allot

allocation, *n.* 1. वाटणी (स्त्री.) 2. विल्हेवार वाटप (न.)

allodial land, (freehold land which man enjoys without paying any fine, rent or service to another) निरधीन भूमि, पूर्ण मालकीची जमीन

allodium, *n.* (estates held in absolute ownership) निरधीन संपदा, पूर्ण मालकीची संपत्ती

allonge, 1. अनुपत्र (न.) 2. पृष्ठांकनपत्र (न.) *cf.* annexure

allot, *v.t.* 1. नियत वाटप करणे, वाटून देणे

cf. allocate वाटप करणे

apportion संविभाजन करणे

distribute वितरित करणे 2. नेमून देणे, ठरवून देणे 3. सोपवणे

allottee, *n.* वाटपग्राही (सा.)

allow, *v.t.* 1. मुभा देणे, अनुज्ञा देणे *cf.* permit 2. (as, an appeal) स्वीकारणे 3. (as, petitions, suits, etc.) दाखल करून घेणे

allowance, *n.* 1. मुभा (स्त्री.) 2. मान्यता (स्त्री.) 3. सवलत (स्त्री.), सूट (स्त्री.) 4. भत्ता (पु.) 5. (in redemption suits, sums to be paid to the mortgagee which he has necessarily spent on property) अधिदेय (न.) 6. (deduction weight made by the custom in favour of consignees) वजात (स्त्री.)

all rights reserved, सर्व हक्क स्वाधीन

allurement = lure

alluvial land, जलोढ जमीन (T.P. Act-s. 108), गाळाची जमीन

almoner, n. (a social-service worker in a hospital) आल्मोनर (सा.)

alter, v.t. फेरफार करणे

cf. modify फेरबदल करणे

vary बदल करणे

alter a charge, दोषारोपात फेरफार करणे

alternative, n. 1. (a choice between two things) विकल्प (पु.) 2. (one of more than two possibilities) पर्याय (पु.)

cf. choice पसंती

option पर्याय

perference अग्रक्रम

adj. 1. वैकल्पिक 2. पर्यायी

alternative charge वैकल्पिक दोषारोप

alternative finding वैकल्पिक निष्कर्ष

alternative judgement वैकल्पिक न्यायनिर्णय

alternative pleading वैकल्पिक वादकथन

alternative prayer वैकल्पिक प्रार्थना

alternative promise पर्यायी वचन

alternative relief वैकल्पिक अनुतोष

alternative remedy वैकल्पिक उपाय

alternative writ वैकल्पिक प्राधिलेख, वैकल्पिक रिट

amalgamation, n. 1. (as, of companies) एकत्रीकरण (न.) 2. संमेलन (न.)

amass, v.t. साठवणे

ambassador, n. राजदूत (सा.), परराष्ट्र वकील (सा.)

charge-d affairs कार्यदूत, शार्द फे

consul वाणिज्यदूत

envoy दूत

high commissioner उच्च आयुक्त

plenipotentiary अधिराजदूत

ambiguity, n. संदिग्धता (स्त्री.), अनेकार्थता (स्त्री.)

ambiguous, adj. 1. संदिग्ध 2. अनेकार्थी

cf. equivocal द्व्यर्थी

obscure दुर्बोध

vague मोघम, अस्पष्ट

ambivalence, n. द्विधा वृत्ति (स्त्री.), द्विधा भाव (पु.)

ambulatory, adj. 1. परिवर्तनीय (as in : ambulatory will परिवर्तनीय इच्छापत्र.) 2. फिरता

ambulatory court, फिरते न्यायालय

ameliorating waste, (an act of leasee constituting waste, yet in fact resulting in improving land) उपकारक अपव्यय

amelioration, n. 1. स्थितीसुधार (पु.) *cf.* betterment 2. सुखावह करणे (न.)

amenable, adj. 1. वळवता येण्याजोगा 2. (with to)-च्या कक्षेतील

amend, v.t. 1. सुधारणा करणे, दुरुस्ती करणे 2. विशोधित करणे

amending Act, सुधारणा अधिनियम

amending bill, सुधारणा विधेयक

amendment, n. 1. सुधारणा (स्त्री.) 2. विशोधन (न.)

amends, n. pl. (satisfaction given by a wrong doer to the party injured for the wrong committed) प्रतितोष (पु.), प्रतिपूर्ति (स्त्री.) *cf.* compensation

amenity, n. 1. सुखसोय (स्त्री.) 2. Archaeol. (a pleasing feature) (मूर्ती, स्थळ वगैरेची) रमणीयता (स्त्री.)

amentia, n. विमनस्कता (स्त्री.), अमनस्कता (स्त्री.)

amercement-amerement, n. अर्थदंड (पु.)

cf. fine

amicable, adj. 1. (agreed or assented to by parties having conflicting interests) तडजोडीचा 2. सलोख्याचा, सौहार्दपूर्ण

amicable action, सलोख्याची कारवाई

amicable settlement, 1. तडजोडीचा समझोता 2. सलोख्याचा समझोता

amicable suit, सौहार्दपूर्ण वाद

amicus curiae, (a disinterested friend of the Court) न्यायमित्र (पु.)

amity, n. मित्रत्व (न.), स्नेहभाव (पु.)

ammunition, n. दारूगोळा (पु.),

amnesia, n. स्मृतिलोप (पु.), विस्मरण (न.)

amnesty, n. (a general pardon of offences of subjects against the Government) सर्वक्षमा (स्त्री.)

amortise, v.t. कर्जफेडीची तरतूद करणे

amount, v.t. 1.- त जमा होणे, -च्या सदरात मोडणे, (as in : culpable homicide amounting to murder खुनात जमा होणारा सदोष मनुष्यवध, खुनाच्या सदरात मोडणारा सदोष मनुष्यवध) 2.- च्या सारखा असणे, -च्या इतका असणे

n. 1. रक्कम (स्त्री.) 2. (as, quantity) प्रमाण (न.)

ample power, व्यापक अधिकार

amusement, n. मनोरंजन (न.), मनोविनोदन (न.) [Const. Seventh Sch. List II (33)]

cf. entertainment करमणूक

recreation विरंगुळा

anaesthesia=anesthesia, n. 1. भूल (स्त्री.) 2. बधिरीकरण (न.)

3. संवेदनाहरण (न.) 4. बधिरीकरणशास्त्र (न.) 5. बधिरावस्था (स्त्री.)

anaesthetist, n. बधिरीकरण तज्ञ, बधिरीकरण शास्त्रज्ञ

analogy, n. तर्कसंगत मुद्दा

anatomical landmarks, ठळक शरीरखुणा (स्त्री.अ.व.)

anaphylatic death, तीव्रप्रतिक्रियाजन्य मृत्यु

ancestor, n. पूर्वज (पु.)

ancestral property, वडिलार्जित मालमत्ता, पैतृक मालमत्ता, वडिलोपार्जित मालमत्ता

ancestress, n. पूर्वजा (स्त्री.)

ancient lights, (the legal right to receive in perpetuity by certain windows a reasonable amount of daylight) (हक्काचा) पूर्वापार प्रकाशमार्ग (पु.)

ancillary, adj. 1. आनुषंगिक 2. सहाय्यभूत

ancillary jurisdiction, सहाय्यभूत अधिकारिता

ancillary powers, सहाय्यभूत अधिकार (पु.अ.व.)
animalia ferae naturae, (animals of a wild and untamable disposition) हिंस्र प्राणी
animus, *n.* 1. (intention) मानस (पु.) *cf.* goal 2. आकस (पु.)
animus cancellandi, रद्द करण्याचा मानस
animus et factus, (intention and fact) मानस व कृती
animus possidendi, कब्जा करण्याचा मानस
animus revertendi, परतण्याचा मानस, प्रत्यागमनाचा मानस
animus revocandi, परत घेण्याचा मानस, मागे घेण्याचा मानस
annex, *v.t.* 1. जोडणे, अनुबद्ध करणे (as in : annex to contract संविदेशी अनुबद्ध करणे) 2. (as, province, country) सामील करून घेणे, खालसा करणे
annexure, *n.* जोडपत्र (न.)
cf. addendum पूरकपत्र
 allonge अनुपत्र
 appendix परिशिष्ट
 enclosure सहपत्र
 schedule अनुसूची
 supplement पुरवणी
announce, *v.t.*, घोषणा करणे *cf.* declare
annoyance, *n.* 1. मनस्ताप (पु.) 2. उपद्रव (पु.)
cf. harassment सतावणूक, गांजणूक
 torture छळ
 trouble त्रास
annual letting value, वार्षिक भाडे मूल्य
annuitant, *n.* वर्षासनधारक (सा.) [Ind. Suc. Act-s.340], वर्षासन घेणारा (पु.)
annuity, *n.* वर्षासन (न.) [Ind. Suc. Act-s.331]
annul, *v.t.* 1. विलोपन करणे *cf.* cancel 2. (as, a marriage or a conviction) निर्भाव करणे, निर्भावित करणे 3. शून्यवत करणे
annulment, *n.* 1. निर्भावीकरण (न.) 2. विलोपन (न.) 3. शून्यीकरण (न.)
anomalous, *adj.* 1. असमलक्षण, अनामी (as in : anomalous mortgage अनामी गहाण) 2. विसंगत 3. विलक्षण 4. नियमाविरुद्ध
anomalous results, विसंगत निष्कर्ष
anomaly, *n.* 1. असमलक्षणता (स्त्री.) 2. विसंगति (स्त्री.) *cf.* irregularity
anomise, *n.* 1. अतिचार (पु.) 2. प्रमाणकशून्यता (स्त्री.) 3. निष्प्रमाणकता (स्त्री.)
answer, *n.* 1. (a pleading setting forth matters of fact by way of defence) जबाब (पु.) 2. (a reply to interrogatories) उत्तर (न.)
v.t. 1. उत्तर देणे, जबाब देणे 2. (to balance with) पुरेसा असणे [Ind. Suc. Act-s.198] 3. (to recompense satisfactorily) ऋण भागवणे [Ind. Act-s. 330] 4. (to be in conformity with) जुळता असणे [Ind. Suc. Act-s.171]
answerable, *adj.* उत्तरदायी, जबाबदार

antecedent debt, पूर्ववर्ती ऋण
antecedents, *n.pl.* (ones past life) पूर्ववृत्त (न.), पूर्वचरित्र (न.)
ante-ijarea tenant इजारापूर्व कूळ
ante-litem विवादपूर्व
antemortem, *adj.* मृत्यूपूर्व, मरणपूर्व
antemortem abrasion, मृत्यूपूर्व अपघर्षण
ante-natus, *adj.* 1. (a child born before the marriage of its parents) विवाहपूर्वजात 2. (a person born before a particular event) पूर्वजात
ante-nuptial debt, विवाहपूर्व ऋण
anterior, *adj.* पूर्वीचा *cf.* preceding
anticipation, *n.* 1. (imagining beforehand) पूर्वकल्पना (स्त्री.) 2. प्रत्याशा (स्त्री.), अपेक्षा (स्त्री.)
anticipatory bail, अटकपूर्व जामीन
anticipatory breach of contract, संविदेशी पूर्वकल्पित भंग
anti corruption bureau, भ्रष्टाचारविरोधी केंद्र, लाचलुचपतविरोधी केंद्र
antinomy, *n.* (a real or apparent inconsistency or conflict) (कायदा, इत्यादीतील) परस्परविरोध (पु.), विप्रतिषेध (पु.)
antiquated, *adj.* 1. पुरातन 2. जुनाट
anti-social, *adj.* समाजद्रोही, समाजविरोधी, समाजविघातक
anti-social element, 1. समाजकंटक (पु.), समाजविरोधी घटक 2. समाजद्रोही घटक 3. समाजविघातक घटक
apartment, *n.* वेश्म *cf.* flat
apex juris, (subtlety of law) विधिसूक्ष्मता (स्त्री.), कायद्यातील बारकावा (पु.)
apex litigandi, (subtlety of litigation) विवादातील सूक्ष्मता, विवादातील बारकावा
apocalyptic, *adj.* भविष्यकथनकारी
apolitical person, राजकारणपराङ्मुख व्यक्ति
a posteriori, *adj.* (an argument founded on experiment or observation) अनुभव, नर, अनुभवसापेक्ष, तर्कगम्य *cf.* a priori
apparatus, *n.* उपकरण संच (पु.) *cf.* instrument
apparent, *adj.* 1. दृश्यमान, प्रत्यक्ष 2. उघड
cf. clear स्पष्ट
 distinct सुस्पष्ट
 manifest अभिव्यक्त
 obvious स्वाभाविक
 palpable घडघडीत
 patent प्रकट
 plain खुला
apparent authority, 1. दृश्यमान प्राधिकार 2. दृश्यमान हुकूमत
apparent death, मरणाभास (पु.)
apparent heir, (*also* heir aparent) (an heir whose right to property can not be denied if he outlives the ancestor) अनिवार्य वारस

apparently, adv. सकृत्दर्शनी

apparent owner, (also ostensible owner) वरकरणी मालक

apparent tenor, सकृत्दर्शनी भावार्थ

appeal, n. 1. अपील (न.)

cf. reference निर्देशन
rehearing फेरसुनावणी
review पुनर्विलोकन
revision पुनरीक्षण

2. आवाहन (न.)

appealable, adj. अपीलपात्र, अपीलयोग्य

appear, v.i. 1. उपस्थित होणे, हजर होणे 2. दिसणे, दिसून येणे, वाटणे

appearance, n. 1. हजेरी (स्त्री.), उपस्थिती (स्त्री.) 2. स्वरूप (न.)

appear for, -च्या वतीने उपस्थित होणे

appear in person, जातीने उपस्थित होणे, स्वतः उपस्थित होणे

appear in public, लोकांसमोर उपस्थित होणे

appellant, n. अपीलकर्ता (पु.)

appellant tenant, अपीलकर्ता भाडेकरू

appellate, adj. अपील-अपिलीय

appellate authority, 1. अपील प्राधिकरण 2. अपील प्राधिकारी

appellate court, अपील न्यायालय

appellate jurisdiction, अपील अधिकारिता

appellate order, अपिलीय आदेश

appellate side, अपील न्यायशाखा

appendage, n. (something added as an accessory or the subordinate part of another) अनुबंध (पु.), जोडभाग (पु.)

appendant, n. उपांग (न.) *cf.* accessory

adj. अनुबद्ध

appendix, n. परिशिष्ट (न.) *cf.* annexe

applicability, n. प्रयोज्यता (स्त्री.), लागू होणे (न.)

applicable, adj. लागू, प्रयोज्य, लागू असणारा, लागू करता येण्याजोगा

applicant, n. अर्जदार (सा.)

application, n. 1. अर्ज (पु.), आवेदन (न.), आवेदनपत्र (न.)

cf. memorial विज्ञापन
petition याचिका, विनंतीअर्ज
plaint वादपत्र
prayer प्रार्थना, विनंती
representation अभिवेदन

2. उपयोजन (न.) 3. प्रयुक्ति (स्त्री.), लागू करणे (न.) लागू होणे (न.), लागू असणे (न.)

apply, v.t. & i. 1. अर्ज करणे, आवेदन करणे 2. विनंती करणे [Ind. suc. Act.s.333] 3. उपयोजन करणे, उपयोजित करणे, कामी लावणे 4. (as, Acts) लागू होणे, बजावणे, बजावणी करणे, करवून घेणे

cf. enforce जारी करणे, अंमलात आणणे, लादणे
implement अंमलबजावणी करणे, कार्यान्वित करणे
operate प्रवर्तित करणे, प्रवर्तित होणे

apply correctly, नेमकेपणाने लागू होणे [Ind. Evi. Act-s.97]

appoint, v.t. 1. नियुक्त करणे, नियुक्ती करणे, नेमणूक करणे *cf.* employ 2. (as, a property) विनियुक्त करणे [Ind. Suc. Act-s.69] 3. नियत करणे, ठरवणे

appointed date, नियत दिनांक

appointed day, नियत दिवस

appointed destination, ठरलेला मुक्काम, नियत गंतव्य स्थान

appointee, n. नियुक्त व्यक्ति

appointer, n. 1. नियोक्ता (पु.) 2. विनियोक्ता (पु.)

appointment, n. 1. नियुक्ति (स्त्री.), नेमणूक (स्त्री.) 2. विनियुक्ति (स्त्री.) 3. दायनियोजन (न.)

apportion, v.t. संविभाजन करणे *cf.* allot

apportionable, adj. संविभाजनीय

apportioned share, संविभाजित हिस्सा [Ind. Suc. Act-s. 340]

apportionment, n. संविभाजन (न.) [T. P. Act ss. 36 & 37]

appraisal, n. मूल्यन (न.)

appraise, v.t. (to value) 1. मूल्यन करणे *cf.* assess

2. अवगत करणे *cf.* inform

appraiser, n. मूल्यनिर्णेत (सा.)

appraisement, n. मूल्यन (न.) *cf.* valuation

appreciation of evidence, साक्षीपुराव्याचे मूल्यमापन करणे

apprehend, v.t. 1. पकडणे, अटक करणे, ताब्यात घेणे *cf.* detain
2. (to anticipate especially with dread or fear) आशंका वाटणे, धास्ती वाटणे

apprehension, n. 1. अटक (स्त्री.), धरपकड (स्त्री.) 2. आशंका (स्त्री.), धास्ती (स्त्री.) 3. आकलन (न.)

apprehensive, adj. साशंक, धास्तावलेला

apprentice, n. शिकाऊ उमेदवार (सा.), शिकाऊ नोकर (सा.)

apprenticeship, n. शिकाऊ उमेदवारी (स्त्री.)

apprise, v.t. अवगत करणे *cf.* inform

approach road, पोचमार्ग (पु.) *cf.* street

approve, v.t. (opp. reprobate) स्वीकारणे

approbation, n. स्वीकृती (स्त्री.), पसंती (स्त्री.) [Ind. Suc. Act-s. 22 (1)]

appropriate, adj. समुचित, योग्य

cf. apt समर्पक

fit योग्य

fitting अनुरूप

proper उचित

suitable योग्य

v.t. विनियोजन करणे, विनियोग करणे, कामी लावणे

appropriate authority, समुचित प्राधिकरण

appropriate government, समुचित सरकार, समुचित शासन

appropriate legislature, समुचित विधानमंडळ

appropriation, n. (in case of budgetary appropriation)

विनियोजन (न.), विनियोग (पु.),

appropriation bill, विनियोजन विधेयक

appropriation committee, विनियोजन समिती
 appropriation of payments, प्रदानांचे विनियोजन
 approval, *n.* मान्यता (स्त्री.), पसंती (स्त्री.)
 approve, *v. t.* 1. मान्य करणे, मान्यता देणे *cf.* accept 2. पसंत करणे
 approver, *n.* 1. माफीचा साक्षीदार (पु.) 2. मान्य करणारा (पु.)
 appurtenance, *n.* 1 उपांग (न.), अनुलग्नक (न.) 2. तदंगभूत वस्तु (स्त्री.)
 appurtenant, *adj.* अंगभूत, तदंगभूत, अनुलग्न
 appurtenant thereto, तदंगभूत
 a priori, *adj.* अनुभवपूर्व, अनुभवनिरपेक्ष
cf. a posteriori,
 apt, *adj.* समर्पक
cf. appropriate
 aptitude, *n.* 1. स्वाभाविक प्रवृत्ति (स्त्री.) 2. अभियोग्यता (स्त्री.)
 aquatic rights, जलाधिकार (पु. अ.व.)
 arbiter, *n.* 1. (arbitrator) लवाद (पु.) 2. निर्णयकर्ता (पु.)
 arbitral tribunal, लवाद न्यायाधिकरण
 arbitrament, *n.* लवादनिर्णय (पु.)
 arbitrary, *adj.* स्वच्छंद, स्वेच्छानुसारी, मनमानी, लहरी
 arbitrate, *v. t. & i.* 1 (to judge as arbiter) लवाद करणे, लवादी करणे
 arbitration, *n.* 1 लवादी (स्त्री.), लवाद कार्यवाही (स्त्री.) 2 लवादनिर्णय (पु.)
 arbitrator, *n.* लवाद (सा.) *cf.* judge
 argentum dei, (God's money, money given as a part payment and pledge in binding a bargain) विसार (पु.), इसार (पु.), विसारा (पु.), बयाणा (पु.)
 arguendo, *n.* (a statement or observation made by a judge as a matter of argument or illustration) युक्तिक्रम उदाहरण, युक्तिवादांतर्गत विधान
 argument, *n.* युक्तिवाद (पु.)
 armed forces, *n. pl.* सशस्त्र दल (न.)
 armed neutrality, (*in Intern. law*) सशस्त्र तटस्थता
 armed peace, (*in Intern. law*) सशस्त्र शांतता
 armistice, *n.* (*in Intern. law*) (cessation of hostilities by agreement) युद्धविराम (पु.) *cf.* treaty
 arraign, *v. t.* न्यायालयासमोर उभे करणे
 arrange, *v. t.* व्यवस्थित लावणे *cf.* organise
 arrangement, *n.* 1. संव्यवस्था (स्त्री.) [Const. Seventh Sch. List II-4] 2. व्यवस्था (स्त्री.) [Const. Art. 371 (2) (c)]
 array, *n.* (an order of empanelling jury) ज्यूरी क्रमिका (स्त्री.), ज्यूरी क्रमनामिका (स्त्री.)
 arrears, *n. pl.* थकबाकी (स्त्री.)
cf. balance शिल्लक, शेष, बाकी
 dues देणी
 outstanding amount अदत्त रक्कम, शिल्लक रक्कम

arrest, *n.* 1 अटक (स्त्री.) 2 थोपवणूक (स्त्री.)
v. t. अटक करणे *cf.* detain
 arrestee, *n.* बंदिवान (सा.)
 arrestment, *n.* (an act of stopping or obstructing) अटकाव (पु.)
 arrest of judgment, न्यायनिर्णयाची थोपवणूक
 arret, *n.* (a judgment, decision or decree of a court) अधिनिर्णय (पु.)
 arson, *n.* जळीत (न.), जाळपोळ (स्त्री.)
 artefacts, *n.* (*also* called post mortem artefacts) तथ्याभास (पु.)
 artefacts by decomposition अपघटनजनिक तथ्याभास
 artefacts by environment पर्यावरणजनिक तथ्याभास
 artefacts by third party अन्यकृत तथ्याभास
 embalming artefacts रसायनकृत तथ्याभास
 article, *n.* 1 (as, of constitution) अनुच्छेद (पु.) *cf.* section 2 वस्तु (स्त्री.), जिन्नस (पु.) 3 (Piece of writing, complete in itself, in a newspaper or periodical) लेख (पु.) 4 (in pl.-as, of association) नियमावली (स्त्री.)
v. t. (to bind by articles) लेखाद्वारे बांधून घेणे
 articulated clerk, लेखबद्ध लिपिक
 articles of apprenticeship, उमेदवारी लेख
 articles of association, संस्थापन नियमावली
 articles of commerce, वाणिज्य-वस्तु (स्त्री. अ.व.)
 articles of impeachment, (the formal statement of the charges against a public officer) महाभियोग लेख
 articles of incorporation, विधिसंस्थापन नियमावली
 articles of merchandise, व्यापार-वस्तु (स्त्री.अ.व.)
 articles of partnership, भागीदारी नियमावली
 articles of peace, (an obligation to keep the peace for a certain time) शांतता बंध, (*in Intern. Law*) शांतिदायित्व
 articles of war, सेना नियमावली, युद्ध नियमावली
 artificial abortion, कृत्रिम गर्भपात
 artificial miscarriage, कृत्रिम गर्भस्त्राव
 artificial person, विधिनिर्मित व्यक्ति
 artificial presumption, विधिनिर्मित गृहीतक
 as aforesaid, पूर्वोक्ताप्रमाणे
 as a whole, साकल्याने [Const. Art. 371(2)(b)]
 ascendant, *n.* (opp. descendant) पूर्वज (पु.)
 ascending, *adj.* आरोही
 ascending degree, (*also* : degree of ascent) आरोही वंशक्रमाची श्रेणी
 ascending line, (*also* line of ascent) आरोही वंशक्रम
 ascent = ascending line
 ascertain, *v. t.* 1. विनिश्चित करणे 2. खात्री करून घेणे 3. ठरवणे

ascertained goods, विनिश्चित माल (पु.) [Sale of Goods Act-s.19(1)]

ascertainment, *n.* विनिश्चिति (स्त्री.), खात्री (स्त्री.)

ascribe, *v.t.* 1. (with to) — शी संबंध जोडणे 2. अध्यारोपण करणे

as far as practicable, व्यवहार्य असेल तेथवर

aspere, *v.t.* लांछन लावणे *cf.* defame

assailant, *n.* हल्लेखोर (सा.)

assault, *n.* हमला (पु.) [I.P.C. s.-351] *cf.* aggression
v.t. हमला करणे

assemblage, *n.* समुच्चय (पु.) *cf.* assembly

assemble, *v.t. & i.* 1. जुळवणी करणे 2. (सभा) भरणे 3. एकत्र करणे, एकत्र जमणे

assembly, *n.* 1. सभा (स्त्री.) (as in : Legislative Assembly विधान सभा) 2. जमाव (पु.) (as in : unlawful assembly बेकायदेशीर जमाव)

cf. assemblage समुच्चय
collection समूह
congregation घोळका
gathering संमेलन, मेळावा

assent, *n.* अनुमती (स्त्री.)

v.i. (with to) अनुमती देणे *cf.* accept

assert, *v.t.* (to state as true) ठामपणे सांगणे, प्रपादन करणे *cf.* affirm

assertion of right, अधिकाराचे प्रपादन

assess, *v.t.* 1. (as of tax) मूल्यनिर्धारण करणे, निर्धारण करणे 2. (to fix the amount of, as a tax or fine) आकारणी करणे

cf. appraise मूल्यन करणे
determine निर्धारित करणे
estimate अंदाज करणे, अंदाजणे
evaluate मूल्यमापन करणे

assessee, *n.* करपात्र व्यक्ति (स्त्री.) निर्धारिती (सा.)

assessment, *n.* 1. (determining the value of property for the purpose of levying a tax) मूल्यनिर्धारण (न.), निर्धारण (न.) *cf.* valuation 2. (also used to denote the damages fixed by a jury in a law court) निर्धारित कर (पु.) *cf.* duty 3. (act of assessing) आकारणी करणे (न.)

assessor, *n.* 1. (an officer appointed to appraise the value of property) आकारणीकर्ता (पु.), निर्धारक (सा.) 2. (one appointed to assist a judge or magistrate with his special knowledge) न्यायसहायक (सा.) *cf.* jury

assets, *n. pl.* मत्ता (स्त्री.) *cf.* estate

assets of partnership भागीदारी मत्ता (स्त्री.)

asseverate, *v.t.* 1 निष्ठापूर्वक कथन करणे 2. निश्चून सांगणे

assign, *v.t.* 1. अभिहस्तांकित करणे *cf.* alienate 2. नेमून देणे, ठरवून देणे 3. सोपवणे 4. (to point out with particularity : as to assign error in a Writ or breaches in a covenant) निदर्शनास आणणे 5. वाट्यास देणे *cf.* allot

assignable, *adj.* अभिहस्तांकनीय

assigned, *adj.* 1. अभिहस्तांकित, 2. नेमून दिलेला

assignee, *n.* अभिहस्तांकिती (सा.)

assignment, *n.* 1. अभिहस्तांकन (न.) 2. नेमून देणे (न.) सोपवणूक (स्त्री.) 3. नेमून दिलेले काम (न.) *cf.* performance

assignment of breaches, (assign error in a Writ or breaches in a covenant) भंग निदर्शन

assignment of dower, विधवादाय नेमून देणे

assignment of errors, (statement of the plaintiff's case on a writ of error setting forth the errors complained of) प्रमाद-निदर्शन (न.)

assignor, *n.* अभिहस्तांकनकर्ता (पु.)

assimilate, *v.t. & i.* 1. सामावून घेणे, सामावणे 2. आत्मसात करणे, आत्मसात होणे

assistance, *n.* सहाय्य (न.) *cf.* aid

associate, *n.* सहयोगी (सा.) *cf.* partner

v.t. & i. 1. सहयोगी असणे, (to join) सहयोगी होणे 2. संबंध जोडणे, (to connect) संबंध असणे 3. (often to be in the company of) बरोबर राहणे

association, *n.* 1. अधिसंघ (पु.), संघ (पु.)

cf. board मंडळ
body संस्था, निकाय
committee समिति
confederation (of unions) सर्वसंघ
corporation महामंडळ, निगम
federation (of unions) महासंघ
organisation संघटना
society संस्था, सोसायटी
syndicate व्यवसायसंघ
union संघ

2. साहचर्य (न.), सहयोग (पु.)

assume, *v.t.* 1. गृहीत धरणे 2. ग्रहण करणे 3. स्वीकारणे 4. स्वतःकडे घेणे [Const. Art. 356(1)(a)]

assumption, *n.* 1. गृहीतक (न.), गृहीत (न.) 2. (as of charge, office, etc.) ग्रहण (न.) 3. समजूत (स्त्री.)

assumption of risk, गृहीत जोखीम

assurance, *n.* 1. आश्वासन (न.) *cf.* guarantee 2. आश्वासनपत्र (न.) 3. (act of conveying real property) हस्तांतरण (न.) 4. हस्तांतरणपत्र (न.) 5. विमा (पु.)

assure, *v.t.* 1. आश्वासन देणे, आश्वासित करणे 2. विमा उतरणे, विमा उतरवणे

assured, *n.* 1. आश्वासित (सा.) 2. विमेदार (सा.)

adj. 1. आश्वासित 2. विमा उतरलेला, विमा उतरवलेला

assurer, *n.* 1. आश्वासक (सा.) 2. विमाकार (सा.)

asylum, *n.* 1. (in Intern. Law) आश्रय (पु.), आश्रयस्थान (न.) 2. उपचारगृह (न.) *cf.* hospital

at issue, वादग्रस्त

at law, (according to law) विधीनुसार, विधितः

at par, समतुल्यतेने, सममूल्याने
 at premium, अधिमूल्याने
 at sea, (out of limits of any port or harbour) खुल्या सागरावर
 at sight, दर्शनी [Nego. Instr. Act-s.21]
 attach, *v.t. & i.* 1. टाच आणणे, जप्ती आणणे
cf. confiscate अधिहरण करणे, सरकारजमा करणे
 distraint (माल वगैरे) अटकावून ठेवणे
 distress (कर, भाटक वगैरेच्या वसुलीसाठी मालावर) अटकावणी लावणे
 escheat सरकारजमा होणे
 forfeit 1. समपहरण करणे 2. गमावणे
 seize जप्त करणे
 2. संलग्न करणे, संलग्न असणे
 attached to earth, भू-संलग्न [T.P. Act-s.3]
 attachment, *n.* 1. टाच (स्त्री.) जप्ती (स्त्री.) 2. संलग्नता (स्त्री.)
 3. अनुराग (पु.), ओढ (स्त्री.),
 attack, *n.* हल्ला (पु.) *cf.* aggression
 attainder, *n.* घोर कलंक (पु.)
 attain full age, (also attain majority) सज्जान होणे
 attain puberty, वयात येणे
 attempt, *n.* प्रयत्न (पु.)
vt. प्रयत्न करणे
 attempt to suicide, (also parasuicide) आत्महत्याचा प्रयत्न
 attendance, *n.* 1. उपस्थिति (स्त्री.) हजेरी (स्त्री.) 2. परिचर्या (स्त्री.)
 शुश्रूषा (स्त्री.)
 attendant circumstances, सहवर्ती परिस्थिति
 attention, *n.* 1. अवधान (नं.) 2. लक्ष (नं.)
 attest, *v.t.* (to witness the execution of a deed) साक्षात्कृत
 करणे, अनुप्रमाणित करणे *cf.* certify
 attestation, *n.* साक्षात्कृत (नं.), अनुप्रमाणन (नं.)
 attested, *adj.* साक्षात्कृत, अनुप्रमाणित
 attesting witness, 1. साक्षात्कृतकर्ता (सा.) 2. साक्षात्कृत साक्षीदार
 3. साक्षात्कृत करणारा साक्षीदार [Ind. Evi. Act-s.68]
 attorn, *v.t.* (to agree to recognize a new owner of a
 property or estate and promise payment of rent to
 him) नवीन मालकास मान्यता देणे
 attorney, *n.* 1. मुखत्यार (सा.) 2. न्यायप्रतिनिधि (सा.) *cf.* lawyer
 attorney at law, (Public attorney or advocate or official
 agent employed in preparing, managing or trying cases
 in the court) न्यायवादी (सा.)
 Attorney General, महा न्यायवादी (सा.) [Const. Art. 76]
 attornment, *n.* नवस्वामिस्वीकार (पु.)
 attribute, *v.t.* 1. कारणसंबंध जोडणे 2. श्रेय देणे
 attributive justice, (used to denote the duties arising
 out of imperfect obligations performance of which is
 not legally but only morally enforceable) विशेषक न्याय
 auction, *n.* लिलाव (पु.) *v.t.* लिलाव करणे *cf.* sell
 auctioneer, *n.* लिलावकार (सा.) लिलाव करणारा (पु.)
v.t. लिलाव करणे
 audience, *n.* 1. (Opportunity of being heard) कथनसंधि
 (स्त्री.) 2. (in Intern. Law) (interview with a sovereign or a
 ceremonial interview) दर्शनलाभ (पु.) 3. (assembly of hear-
 ers) श्रोतृवर्ग (पु.)

auditor, *n.* लेखापरीक्षक (सा.)
 Auditor General, महा लेखापरीक्षक
 authentic, *adj.* 1. अधिप्रमाणित 2. अधिकृत *cf.* true 3. सत्य,
 खरा, अस्सल
 authenticate, *v.t.* अधिप्रमाणित करणे, अधिप्रमाणन करणे *cf.* certify
 authentication, *n.* अधिप्रमाणन (नं.)
 authorise, *v.t.* प्राधिकृत करणे, प्राधिकार देणे
 authority, *n.* 1. प्राधिकारी (पु.), 2. प्राधिकरण (नं.) 3. प्राधिकार
cf. right 4. प्राधिकारपत्र (नं.) 5. प्रामाण्य (नं.)
 author of trust, न्यासकर्ता (पु.)
 Autonomous State, स्वायत्त राज्य
 autopsy, *n.* शवचिकित्सा (स्त्री.) शवविच्छेदन (नं.)
 autre, droit, (in right of another) अन्याधिकारपरत्वे
 autre, fois, (at another time, formerly) प्राक्काळी
 autre, fois acquit, (formerly acquitted) प्राग्दोषमुक्त
 autre, fois convict, (formerly convicted) प्राक्सिद्धदोष
 autre vie, (another's life, a person holding an estate for
 or during the life of another) अन्य जीवितावधि
 aventure, *n.* अपघाती मृत्यु (पु.)
 aver, *v.t.* (to declare or assert) ठासून सांगणे *cf.* affirm
 average, *n.* 1. सरासरी (स्त्री.) 2. (in Maritime Law-loss of
 damage accidentally happening to a vessel or its cargo
 during a voyage) हानि (स्त्री.) 3. (in maritime insurance-
 adjustment and apportionment of such loss between
 the owner, freight & cargo in proportion to their
 respective interests & losses) हानिसरासरी (स्त्री.)
 4. (a small duty paid to masters of ship for their care
 of goods) आशुल्क (नं.)
adj. 1. साधारण 2. सरासरी 3. (as, normal) सामान्यबुद्धि
 average bond, (in marine insurance) हानिसरासरी बंधपत्र
 averment, *n.* ठाम विधान (नं.), प्रकथन (नं.)
 aversion, *n.* 1. विमुखता (स्त्री.) 2. टिटकारा (पु.)
 avocation, *n.* (occasional employment as distinguished
 from one's ordinary or principal occupation) उपव्यवसाय
 (पु.) [Indus. Disp. Act-s.2 (j)] *cf.* business
 avoid, *v.t.* 1. टाळणे 2. शून्य करणे
 avouch, *n.* खात्री (स्त्री.)
v.t. खचित सांगणे *cf.* affirm, (with 'for') खात्री देणे
 avow, *v.t.* (in pleading to acknowledge and justify an
 act done) प्रतिज्ञापूर्वक समर्थन करणे *cf.* affirm
 avulsion, *n.* (sudden removal of land by flood etc. to
 another person's estate) अपदारण (नं.)
 avulsion injury, (also degloving injury) अपदारण क्षति
 awake, *adj.* जागरूक *cf.* alert
 award, *n.* 1. निवाडा (पु.) 2. पुरस्कार (पु.) or flaying injury
v.t. 1. निवाड्याने देणे, निवाड्याने देववणे, निवाडा देणे *cf.* judge
 2. (as, compensation, costs, etc.) प्रदान करणे, देणे.
 award damages, नुकसानी देववणे